

уміння самостійно конструювати свої знання, вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного мислення. Необхідність проектного навчання обумовлена вимогами сучасності. Традиційний «знаннєвий» підхід, що зберігається у вищій освіті досьгодні та реалізується у традиційній формі лекційно-семінарських занять і який зорієнтований на вже досягнутий рівень розвитку наук та освоєння існуючих технологій, принципово не відповідає вимогам сучасного динамічного інформаційного суспільства, яке розвивається в умовах глобалізації. Науково-технічний прогрес вимагає ефективних засобів організації самостійної навчальної діяльності. Для розвитку проектного мислення необхідним є: неперервність у формуванні проектної культури; достатня «критична маса» носіїв проектної культури, навчання і освіта яких забезпечує певне розуміння інтеграції різноманітних знань; наявність налагодженої системи комунікацій для вільного розповсюдження проектної культури.

В сучасних умовах розвитку освіти, стають актуальними розробка і застосування доцільних педагогічних технологій, котрі дозволяють активувати самостійну пізнавальну діяльність студентів і забезпечують їх підготовку не лише до виконавчої діяльності, а й до самостійної постановки та вирішення питань і до самоосвіти. У зв'язку з цим необхідним є введення проектного навчання як дидактичного середовища, що активізує формування компетенцій, які складають професійну компетентність у проектній діяльності.

Таким чином, для організації освітнього процесу відповідно до компетентісної концепції, необхідно забезпечити постійний зворотний зв'язок з одного боку з роботодавцем, який повинен уміти чітко формулювати необхідні компетенції, з іншого боку — з навчальним закладом і конкретною випускаючою кафедрою. Проблеми у забезпеченні нового підходу виникають і з того, і з того боку. Досить складно роботодавцю сформулювати необхідний набір компетенцій або вони є, як правило, занадто вузькими, специфічними. Кожен роботодавець у цьому процесі керується своїм розумінням і своїм досвідом у відповідній сфері діяльності. Перехід навчального закладу на компетентісний підхід в освіті також пов'язаний з виникненням низки серйозних проблем тому потрібна серйозна робота щодо перегляду навчальних програм, у них необхідно згрупувати дисципліни у відповідності з певними компетенціями, можливо, додати відсутні курси і відкоригувати наявні. У цілому, не дивлячись на труднощі, які виникають при впровадженні компетентісного підходу в освітній процес, перехід на нову концепцію за допомогою методології проектного управління забезпечує перехід на якісно новий рівень у системі освіти.

Сініцина Н.М., старш. викл.,
кафедра іноземних мов факультету МЕІМ

ВИБІР ТЕКСТІВ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ ВИМОГ ДО МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Згідно з останніми даними, сучасні вимоги до фахівців, які прагнуть працювати в успішних компаніях, особливо в транснаціональних, стосуються не тільки освіти кандидатів і їх вмінь і навичок у певній сфері діяльності, але також їх уміння слухати та розуміти співрозмовника, успішно вести бесіду та переговори, працювати в команді та виявляти творчі здібності та підходи.

Ці вимоги не можуть не впливати на методику та цілі навчання іноземним мовам у вищих навчальних закладах, зокрема, в економічному університеті, тому що це потреби сучасного глобального суспільства, і вони повністю відповідають тим завданням вивчення мов, які сформульовані в документі «Загальноєвропейські компетенції володіння іноземними мовами. Вивчення, викладання, оцінювання» («Common European Framework of Reference. Learning, Teaching, Assessment»). Головне в цьому детальному описі вмінь і навичок тих, хто навчається на різних рівнях, функціональний підхід. Особи, що вивчають і вживають мову, розглядаються як суб'єкти соціальної діяльності, які вирішують завдання, що не обов'язково стосуються мови, в певних умовах, в певній ситуації. Вказується на те, що вивчення та вживання мови передбачає дії, в процесі виконання яких людина, яка навчається, розвиває не тільки мовну компетенцію, але також загальну та комунікативну.

Деякі дослідники виділяють культурно-мовну компетенцію як особливу, суміжну з мовною, компетенцію. Це не тільки знання мови, але й відповідного культурного середовища, наявність знань і навичок, необхідних для адекватної комунікації. Важлива також соціолінгвістична компетенція — вміння враховувати соціолінгвістичний контекст комунікативного акту, специфіку ситуації спілкування, соціальний статус співрозмовника. Для цього необхідно мати уявлення про

різні стилі усної та письмової мови. Всі ці навички необхідно формувати та розвивати в процесі викладання іноземних мов.

Одним з джерел інформації та навчальних матеріалів для розвитку вищезгаданих навичок використання англійської мови можуть бути публікації в засобах масової інформації, особливо тих, які в основному присвячені висвітленню проблем економіки та бізнесу — газета «The Financial Times» і журнал «The Economist». Особливість публікацій у цих ЗМІ — в тому, що вони поєднують у собі інформативність та актуальність змісту з виразністю форми. Статті цих видань сповіщають читачам про важливі події в економічному житті за допомогою лексичних одиниць, що означають економічні поняття, використовуючи засоби виразності, не притаманні стилю академічних публікацій або текстам підручників.

Це створює можливість знайомства з новими тенденціями вживання лексики, вивчення фразеологічних одиниць, прислів'їв, а також колоквиалізмів, які все частіше можна зустріти в пресі та почути від політичних діячів. Саме ці якості відомих економічних ЗМІ, напевно, привернули увагу творчого колективу видавництва Pearson-Longman, який створив і регулярно поновлює серію сучасних підручників з ділової англійської мови «The Market Leader», використовуючи матеріали цих видань.

Деякі приклади можуть проілюструвати різнобічність стилю уже згаданих видань. Так, тему невеликої статті в журналі «The Economist» сповіщає коротке словосполучення: «the fiscal cliff» (фінансова прірва), що вже стало кліше для опису фінансових проблем США. Заголовок статті являє собою ідіому «Getting down the brass tacks» (у чому суть справи), підзаголовок також містить у собі ідіоматичний вираз — «finding common ground» (як дійти згоди), а заголовок таблиці, яка відноситься до статті, неможливо зрозуміти, якщо не знаєш ідіом «to be in the black/red».

Оскільки публікації в пресі повинні привертати увагу, вони багаті на незвичайне вживання слів (наприклад, слово «shindig», що належить до розмовного стилю і означає галасливу вечірку, вживається як назва зустрічі світових лідерів у Давосі, що вносить дещо скептичний відтінок у статтю). Таке ставлення авторів можна відчути також прочитавши «комбіноване» слово «infotainment», що описує ту ж саму подію і, очевидно, складається з слів «information» та «entertainment».

Статті у згаданих виданнях є також джерелом знань про країни, їх проблеми та традиції, гурор і можуть надихнути на дискусії, порівняльний аналіз різних ситуацій, командну роботу, виступи з короткими повідомленнями. Все це розвиває навички слухання, розуміння усної мови та стимулює виявлення творчого потенціалу.

*Слободзян Р.Д., ст. викладач
кафедри німецької мови*

ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІСТІВ ЯК СКЛАДОВА УСПІШНОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Науково-дослідна робота студентів, що доповнює навчальний процес, у значній мірі актуалізує завдання навчання іноземної мови студентів немовних ВНЗ в оволодінні ними знаннями фахової терміносистеми і набутті вмінь використовувати вузькоспеціалізовану лексику для виконання навчальних професійно орієнтованих завдань, спрямованих на подальше спілкування у виробничих ситуаціях. Тому для дослідження шляхів формування німецькомовної лексичної компетенції слід визначитися з питаннями відбору матеріалу для навчання студентів немовних ВНЗ термінологічної лексики за фахом підготовки та подальшої науково-дослідної роботи. Окрім аналізу науково-педагогічної літератури, для обґрунтування питання відбору лексичного матеріалу слід також керуватися положеннями Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, згідно з якими основні стратегії відбору лексики включають відбір усних і писемних автентичних текстів і відбір ключових слів у тематичних полях з урахуванням професійних потреб тих, хто вивчає іноземну мову. З огляду на це ми спочатку розглянемо питання відбору автентичних фахових текстів як основних джерел термінологічної лексики, що обумовлюється такими чинниками:

— Автентичні німецькомовні тексти є цінним інформаційним і пізнавальним матеріалом, який доповнює отримані студентами під час вивчення спеціальних дисциплін знання, забезпечує дію принципів міжпредметної координації та професійної спрямованості навчання ділової іноземної мови.

— Тексти за фахом є зразками наукової прози, моделлю викладу основних теоретичних понять і категорій засобами іноземної мови, що може служити взірцем створення власного вторин-